

Preklad hlavného dokumentu WHO k WNTD 2006.

World No Tobacco Day 2006

WHO SVETOVÝ DEŇ BEZ TABAKU - 31. máj 2006

Preklad podľa WHO dokumentu: MUDr. Elena Kavcová, PhD.

WHO zvolila heslo NA ROK 2006:

Tobacco: deadly in any form or disguise

TABAK: SMRTELNÝ V KAŽDEJ PODOBE A PRESTROJENÍ

DOHODLI SME SA, že budeme využívať heslo v skrátenej podobe:

TABAK – SMRTELNÝ V KAŽDEJ PODOBE

Tabaková alebo lepšie nikotínová závislosť je globálnou epidémiou, ktorá zvyšuje pustošenie krajín a regiónov, epidémia, ktorá si vyžiadala svoju daň na svojich obetiach vo forme zníženia výkonnosti, chorôb, invalidity a úmrtí. Tabakový priemysel pokračuje v preferencii vlastných ziskov pred životom; jeho vlastnú expanziu pred zdravím budúcich generácií; jeho vlastné ekonomické prínosy pred dlhodobým rozvojom krajín zápasiacich s ťažkosťami. Teraz, pretože krajiny sa začali brániť pomocou globálnej stratégie a niektoré už začali obracať priebeh globálnej epidémie, tabakové spoločnosti pokračujú v uvádzaní nových zbraní vo forme produktov, ktoré sú maskované tak, aby sa javili ako menej škodlivé a viac atraktívne.

Kľúčová stratégia tabakového priemyslu je teraz nová. Uviedli nový variant kampaní s uvedením cigariet s názvami "ľahké", "mierne" alebo "s nízkym obsahom dechtu" ktoré boli účinné a vyvolávajúce dojem starostlivosti o zákazníkov, získavajúc týmto stále nových zákazníkov a podkopávajú tak prevenciu fajčenia v 21. storočí.

V týchto dňoch, tabakové spoločnosti pokračujú v chlácholení, upokojovaní fajčiarov, týkajúceho sa zdravia fajčiarov tým, že im ponúkajú nové výrobky so zdaním bezpečnosti. Pokračujú v udržaní starých a získavaní nových zákazníkov uplatňovaním rafinovaných trikov tým, že využívajú pri predávaní nových produktov zamaskované názvy, ktoré vyvolávajú dojem, že sú zdravšie, s vôňou ovocia a s oveľa vyššou atraktivitou balenia. Pokračujú aj v pátraní a hľadaní produktov s menšou, obmedzenou škodlivosťou, ale doteraz nič nebolo dôkladne zhodnotené v štúdiách s ľuďmi, týkajúcich sa týchto výrobkov, nie je zistený spoľahlivý dôkaz ich vplyvu na zdravie. Čestné precízne informácie o zložkách, toxických substanciiach a zdravotných účinkoch mnohých z týchto výrobkov sú nedostatočné.

Našťastie, profesionáli pracujúci na poli prevencie fajčenia získali cenné ponaučenia o prístupe tabakového priemyslu, poučili sa zo skúsenosti a úspechov aj neúspechov boja proti fajčeniu v 20. storočí. Spoločné úsilie Spojených národov a ich členských krajín spolu s WHO Rámcovým dohovorom na kontrolu tabaku je významná sila v boji s fajčením a provokatívnym prístupom tabakového priemyslu.

Cieľom WNTD 2006 je pozdvihnúť povedomie o existencii ohromnej rozmanitosti a druhov smrteľných tabakových výrobkov za účelom pomôcť ľuďom, poskytnúť im presné informácie, odstrániť pretváрку a maskovanie a odhaliť pravdu o pozadí tabakových výrobkoch – tradičných, nových a budúcich. Preto heslo je nasledovné:

TABAK – SMRTEĽNÝ V KAŽDEJ PODOBE A PRESTROJENÍ

TOBACCO: DEADLY IN ANY FORM OF DISGUISE

Je rozhodujúce umožniť ľuďom a organizáciám, aby vedeli o rôznych tabakových výrobkoch a ich rôznych formách a ich maskovaní (prestrojeniach) za účelom efektívnejšej implementácie kontroly tabaku a zlepšenia globálneho zdravia. Svetový deň bez tabaku 2006 má nasledovné ciele:

- Zvýšiť uvedomenie o všetkých formách a podobách tabaku: **SÚ SMRTEĽNÉ V KAŽDEJ PODOBE (DEADLY IN ANY FORM)**. Cigarety, fajky, cigary,

šnupavý tabak, žuvajúci tabak a iné formy tabaku napr. tzv. bezdymového (ktorý sa nefajčí) sú všetko smrteľné.

- Zvýšiť uvedomenie o všetkých typoch a menách, názvoch, vôni a chuti; **SMRTEĽNÉ V KAŽDOM PRESTROJENÍ - DEADLY IN ANY DISGUISE.** „Ľahké”, “mierne” alebo “s nízkym obsahom dechtu” plné chuti, s chuťou ovocia, s chuťou čokolády, prírodné, bez prísad, ekologické cigarety, PREPS (Produkty s Potenciálne Redukovanou Expozíciou), s redukovanou škodlivosťou – **všetky sú smrteľné.**
- Zvýšiť povedomie o potrebe striktnnej regulácie a dohľade a podporiť jeho implementáciu.

Všetky tieto produkty a postupy sú smrteľné a návykové a preto chýbanie pravdivých informácií nenasmeruje ľudí robiť rozhodnutia k zdraviu. Či zamaskované názvy sú ochraňované, tvorené a udržiavané multinárodnými korporáciami alebo dobre zamýšľanými ale neinformovanými obchodmi, rodinami a jedincami, konečný výsledok je ten istý: používanie, spotreba týchto výrobkov prináša zbytočné riziká chorôb, invaliditu a smrť. Pravda o tabaku môže podporiť snahu ľudí zlepšiť, ochrániť si vlastné zdravie ako aj zdravie ich rodín, priateľov a iných v ich komunite.

PRIPOJ SA K ĽUĎOM A ORGANIZÁCIÁM NA CELOM SVETE PRI OSLAVÁCH SVETOVÉHO DŇA BEZ TABAKU 2006. ZAČNI HNEĎ SO ZVYŠOVANIM UVEDOMENIA O TABAKU (FAJČENÍ):

TABAK – SMRTEĽNÝ V KAŽDEJ PODOBE A PRESTROJENÍ